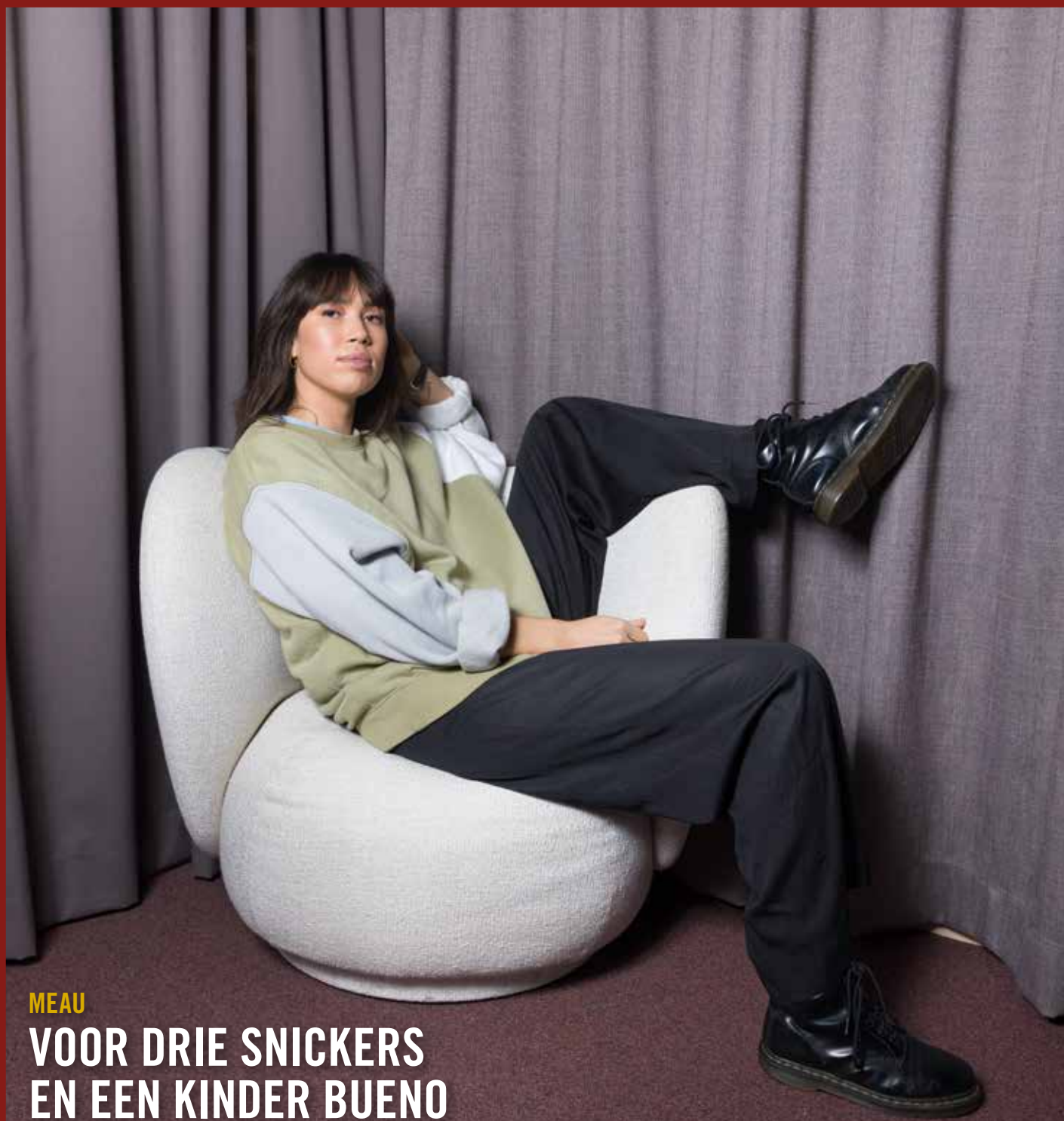

SENA MAGAZINE

MAGAZINE VOOR AANGESLOTENEN | APRIL 2022 | NR. 1 | JAARGANG 22

MEAU

**VOOR DRIE SNICKERS
EN EEN KINDER BUENO**

MUZIEKHELDEN

**VEREEUWIGD IN BRONS,
VERANKERD IN BETON**

MELDPUNT MORES

**'ER IS EEN GENERATIE OP KOMST
DIE HET NIET MEER PIKT'**

Sena

AMSTERDAM, MAART 2022

Hoi Duijf,

Dat zowel uitvoerend kunstenaars als producenten eindelijk samen volwaardig een Sena Magazine gaan maken, is een prachtige mijlpaal, die we graag met alle aangeslotenen van Sena zouden willen vieren. Helemaal als prachtige start na twee jaar corona-ellende, waardoor de meeste van onze vakzusters en -broeders zo zwaar getroffen zijn. Als team hebben we hemel en aarde bewogen om noodfondsen en andere regelingen op te tuigen die zwaar getroffen collega's een beetje ademruimte konden geven. Ik herinner mij nog goed jouw telefoontje waarin we het erover hadden, dat we onmiddellijk iets moesten gaan doen voor onze collega's die acuut in nood kwamen. Vol passie en energie gingen we met iedereen die kon meehelpen aan de slag. Wat hebben we, achter de schermen, niet zichtbaar voor iedereen, keihard gewerkt met een mooi resultaat als gevolg.

Helaas overschaduwden recentelijk de bizarre daden van een enkeling in één keer alles waar we met elkaar voor staan: het belang van cultuur, van muziek en van het plezier dat iedereen er aan kan beleven. Ik noem geen namen, want we kennen ze inmiddels. Vrijwel iedereen werkzaam in de muziek is niet bezig met machtsmisbruik en ontoelaatbaar (seksueel of anderszins) gedrag. Maar toch, er zijn een paar narcisten die zo verslaafd zijn geraakt aan het applaus, aan geld, macht en het zichzelf belangrijk vinden, dat ze zich alles denken te veroorloven. Tot aan het misbruiken van jonge mensen die aan het begin van hun leven staan. Tegen zulke rotte appels moeten we weerloze mensen beschermen. Beseffen ook, dat iedereen opkijkt tegen artiesten, deejays en decisionmakers in de entertainmentwereld en wij als mensen werkzaam in een bijzondere industrie worden gezien als rolmodellen. Maar waar vroeger de Gooise matras nog een metafoor leek te zijn voor de losse moraal en vrijheid, is deze inmiddels verworpen tot een stinkend vod vol met vieze vlekken. Tijd om het ding naar het grofvuil te brengen.

Wat denk jij, kunnen we niet verplicht in ieder contract een clause laten opnemen dat je, als je jezelf niet veilig voelt, contact kunt opnemen met een onafhankelijke organisatie die je direct kan helpen? En zouden we de rotzakken die we aan willen spreken, niet moeten verzoeken hun Sena-inkomsten vanaf nu volledig door te laten betalen aan hun slachtoffers, die daarmee misschien toch nog een sprankje hoop kunnen putten uit hun nare ervaringen in de entertainmentwereld? Jij als activistische muzikant en ik als anarcho-liberaal vinden zo'n maatregel vast wel passend, toch? En als de rotte appels voorgoed uit de mand zijn verwijderd, kunnen we eindelijk weer verder met het ervoor zorgen dat we beter en sterker uit de coronacrisis komen. Door met elkaar te bouwen aan een mooi magazine, en door alleen maar bezig te zijn met het maken en uitbrengen van mooie muziek. En mocht iemand zich nog een keer misdragen, dan vliegt deze persoon er direct uit zonder een gele kaart te krijgen. En we praten het ook niet goed, door te zeggen dat hij of zij alleen maar aan het flirten was. Misbruik is geen flirt. Zullen we het zo afspreken?

met vrijzinnige groet
Peter

MATTHIJS VAN DUIJVENBODE

MUZIKANT

AMSTERDAM, MAART 2022

Hey Peter,

Welkom aan boord bij het magazine. Lekker binnenkomer dit! Is dit je coming-out als anarcho-liberaal binnen Sena? Of ben ik de enige voor wie dit nieuws is? Ik vind het wel prikkelend, opwindend zelfs. Een stuk opwindender dan het misbruiken van machtsposities voor sneue backstage-seks in elk geval. Lijkt mij tenminste. Mijn god, wat een treurigheid is er naar buiten gekomen. Als je het stuk over Meldpunt Mores leest in ons eerste gezamenlijke magazine blijkt helaas dat het over veel meer dan een enkeling gaat.

Het zou prachtig zijn als deze narigheid contractueel gereguleerd kon worden. Ik heb je politieke filosofie even moeten googelen, maar ik weet niet of ik sterk geloof in 'civiliseren' middels de discipline van de vrije markt'. De meeste van mijn collega's hebben niet eens een contract. En als de discipline van de markt volmaakt was geweest, dan zouden de gezamenlijke tranches van ons Muziekproductiefonds ook niet zo'n succes geweest zijn.

Maar ik begrijp je intenties helemaal en ik denk dat we voor hetzelfde team spelen. Lijkt me goed dat er op dit moment veel aandacht is rond dit thema. Laat die vooral uitgaan naar de slachtoffers van dit gedrag en het voorkomen ervan. Volgens mij weten daders dondersgoed wanneer zij grenzen overschrijden. Laten we samen op alle mogelijke manieren zorgen dat zij beseffen dat ze hier niet meer mee wegkomen en dat niemand meer zal wegkijken. Dat geluid mag minstens even luid klinken als het alarm dat afgaat in Oude Pekela wanneer een onverlaat de bronzen beelden van de Ro-d-ys uit winkelcentrum De Helling probeert te stelen. Op elke werkplek een vertrouwenspersoon en een keiharde bel waar door iedereen aangetrokken kan worden.

met welluidende groeten
Duijf

POR IT FORWARD

David Bass

Amy Guitar

Marcel Trumpet

Emma Sax

Ed Drums

Mo Guitar

Daan Piano

Make sure all musicians get paid

Je hebt als muzikant (mee)gespeeld op een track en deze ook geregistreerd bij Sena via MySena of de Sena app. Top! Maar waarschijnlijk heb je niet alléén gespeeld? Stuur daarom je mede-muzikanten een POR en laat hen zich óók registreren voor deze track. Zo zorgen we er samen voor dat alle muzikanten krijgen waar ze recht op hebben.

POR it forward. Make sure all musicians get paid

Sena.nl/POR

Sena

MEAU

Dat haar nummer over een giftige relatie zoveel zou losmaken had Meau niet verwacht.

KLASSIEK

Blokfluitvirtuoos Lucie Horsch gaat misschien een eigen orkest dirigeren.

6

12

EN VERDER

9 SENA NIEUWS

10 DE WAARDE VAN MUZIEK

14 HOE DOET IE HET?

20 DERDE TRANCHE
STEUNFONDS
RECHTENSECTOR

21 PODIUM

26 MARTA BELAY

28 SENA MAAKT MOGELIJK

31 HENK WESTBROEK

MUZIKAAL ERFGOED

Sena Magazine reist door het land, op zoek naar standbeelden en andere artistieke huldeblijken.

MORES

Het meldpunt voor ongewenste omgangsvormen wilde zich dit jaar opheffen. Dat liep anders.

16

22

Bij het ter perse gaan van dit nummer is de afschuwelijke oorlog tussen Rusland en Oekraïne helaas in alle hevigheid gaande. De snelheid waarmee de ontwikkelingen elkaar opvolgen maakt het lastig om daar in deze editie op een gedegen manier aandacht aan te besteden. Op de redactie kijken wij met afgrijzen naar

de gebeurtenissen, die iedere dag gruwelijker worden. Als er al een lichtpuntje is, dan zou het zijn dat in onze sector talloze prachtige, hartverwarmende initiatieven worden ontplooid om slachtoffers hulp te kunnen bieden en protesten luider te laten klinken. Het is krankzinnig dat zo iets anno 2022 nodig blijkt.

SENA MAGAZINE

wordt uitgegeven onder verantwoordelijkheid van de Sena-secties performers en producenten. Het blad is bestemd voor rechthebbende uitvoerende kunstenaars en producenten en andere geïnteresseerden. Aan de inhoud kunnen geen rechten worden ontleend.

©2022 Sena-secties Uitvoerende Kunstenaars en Producenten

HOOFDREDACTIE: Matthijs van Duijvenbode
Peter Boertje
REDACTIE: Jeroen Akkermans, Matthijs van Duijvenbode, Olivier de Neve, Anita Verheggen en Peter Boertje
EINDREDACTIE: Jeroen Akkermans
VORMGEVING: Robert Swart
COVERFOTO: Foto: Ivo van der Bent
ILLUSTRATIES: Robert Swart
OPLAGE: 20.050 ex.

AUTEURS: Guido van Oorschot, Jimmy Tigges, Rianne van der Molen, Erik Thijssen, Sandra Havekes, Jowi Schmitz, Anita Verheggen, Olivier de Neve en Henk Westbroek
REDACTIEADRES: Catharina van Renneslaan 20, Postbus 113, 1200 AC Hilversum
Telefoon: (035) 625 17 00
E-mail: magazine@sena.nl
Website: www.sena.nl/senamagazine

SPOTLIGHT

Voor de meeste muzikanten was 2021 wéér een treurig jaar. Maar niet voor Meau. De 21-jarige singer-songwriter klonk opeens overal. “Ik houd alles graag in eigen hand.”

Door Rianne van der Molen
Foto's: Ivo van der Bent

Of ze brutaal is? “Dat denk ik niet, maar zelfverzekerd ben ik wel altijd geweest,” zegt Meau Hewitt. Even daarvoor heeft ze verteld over het mailtje dat ze begin september 2020 stuurde naar 3FM-dj Timur Perlin. Ze vertelde hem dat ze een nieuw liedje – *Kalmte* – had uitgebracht, maar geen geld voor een plugger had. Wist hij misschien hoe ze toch op de radio kon komen? “In zijn uitzending belde hij me terug, ik had echt geen idee,” lacht Meau. “Hij draaide *Kalmte* en stelde voor om mijn plugger te worden. Voor drie Snickers en een Kinder Bueno. Super-grappig.”

Achteraf is die vaak vertelde gebeurtenis hét moment geweest waarop alles gaat rollen voor Meau, die al van jongs af aan weet ze dat ze muzikant wil worden. Als 5-jarige begint ze met zangles, op haar 7de gaat ze op pianoles en op haar 8ste treedt ze toe tot Kinderen voor Kinderen. “Daar heb ik zoveel geleerd. Thuis moest ik liedjes en dansjes oefenen, om iedere zaterdag de hele dag te repeteren. Totdat het perfect was. Daar heb ik geleerd wat hard werken was. Toch voelde het nooit zwaar, ik vond het allemaal fantastisch. Ergens in die tijd besloot ik al dat ik de muziek in wilde.”

TIKTOK

Na het gesprekje op de radio houdt 3FM-dj Timur woord. Hij gaat *Kalmte* pluggen bij zijn radiocollega's. De reacties zijn goed en steeds vaker wordt het nummer gedraaid. Precies een jaar later ontploft

het helemaal als het zeer persoonlijke *Dat heb jij gedaan* uitkomt, over een giftige relatie. Gebruikers van TikTok maken massaal video's met het nummer. “Vooral veel kinderen,” zegt Meau. “Grappig, want dat liedje is natuurlijk helemaal niet voor hen gemaakt. Maar ik vond het mooi om te merken dat kinderen het op hun manier toch snappen. Ook al gaat de tekst over iets anders, ze herkennen zich erin. Ik krijg berichtjes van kinderen die gepest worden op school of waar veel ruzie thuis is. Mijn liedje geeft ze een soort steun.”

Vanaf dat moment krijgt ze iedere dag persoonlijke berichten via sociale media, inmiddels rond de dertig per dag. Vaak bevatten ze lange en verdrietige verhalen. “Eerst schreef ik ze allemaal terug, maar nu is dat niet meer te doen. Je kunt niet met zoveel mensen een-op-een-contact hebben. Helemaal niet als het zo persoonlijk is. Wel ben ik ongelooflijk trots dat zoveel mensen zich erin herkennen. Dat is heel bijzonder.”

GROTE STERREN

Ze herinnert zich nog dat ze rond de actie van Timur werd benaderd door een managementkantoor. “Waarom zou je dat nodig hebben, dacht ik toen. Nou, ik weet het nu. Mijn managers bij Phonic regelen ontzettend veel voor mij. Als ik dat allemaal zelf moet doen heb ik geen tijd meer om liedjes te schrijven of op te treden. Het succes van *Dat heb jij gedaan* heeft mijn leven echt totaal veranderd. Opeens bel ik dagelijks tien keer met mijn

‘IK BEN ALTIJD ZELFVERZEKERD GEWEEST’

manager, sta ik tussen de grote artiesten bij *The Streamers* en mag ik samenwerken met muzikanten die ik geweldig vind.”

Meau valt stil. “Even nadenken hoor. Wanneer komt dit blad uit? Oh, dan mag ik nog niets zeggen over die samenwerking. Maar er komt iets moois aan later dit jaar.” Tijdens het interview wacht ze wel vaker een paar seconden voor ze antwoord geeft. “Eén keer heb ik me tijdens een interview laten verleiden om teveel te zeggen. Dat ging over die heftige relatie waar ik in *Dat heb jij gedaan* over zing. Later had ik daar spijt van, ook omdat de journalist mijn uitspraken totaal verdraaid had. Heel naar. Sindsdien probeer ik een beetje na te denken over wat ik zeg. Ook al voel ik me nu op mijn gemak bij dit interview, het is geen gewoon gesprek. Ik moet niet vergeten dat iedereen dit straks kan lezen.”

Ook als het gaat over de NS-commercial die ze samen met Paul de Munnik inzong, twijfelt ze even. “Het was fantastisch om met Paul samen te werken en we kregen ontzettend veel vrijheid van de NS. In twee dagen schreven we *Stap maar in bij mij*. Ik vind het echt een leuk liedje geworden, maar het is minder Meau dan mijn andere nummers. Of dat erg is? Dat weet ik niet.” Het commerciële succes heeft haar totaal verrast. Op de Herman Brood Academie – vorig jaar studeerde ze pas af – vond ze al oefenend haar eigen sound en die beschouwde ze altijd als vrij alternatief. “Het mooie van die opleiding is dat je eindeloos kunt experimenteren. In die tijd tipte iemand mij Eefje de Visser. Ik luisterde nooit naar Nederlandstalige muziek, maar zij greep me. Wat zij deed was zoiets anders dan heel veel anderen. Vanaf dat moment ben ik zelf ook Nederlandstalig gaan schrijven.”

IN EIGEN HAND

Eefje de Visser inspireerde haar ook op een ander gebied. Ze zag bij Eefje dat je zonder label succes kunt hebben. “Toen *Kalmte* op de radio werd gedraaid, werd

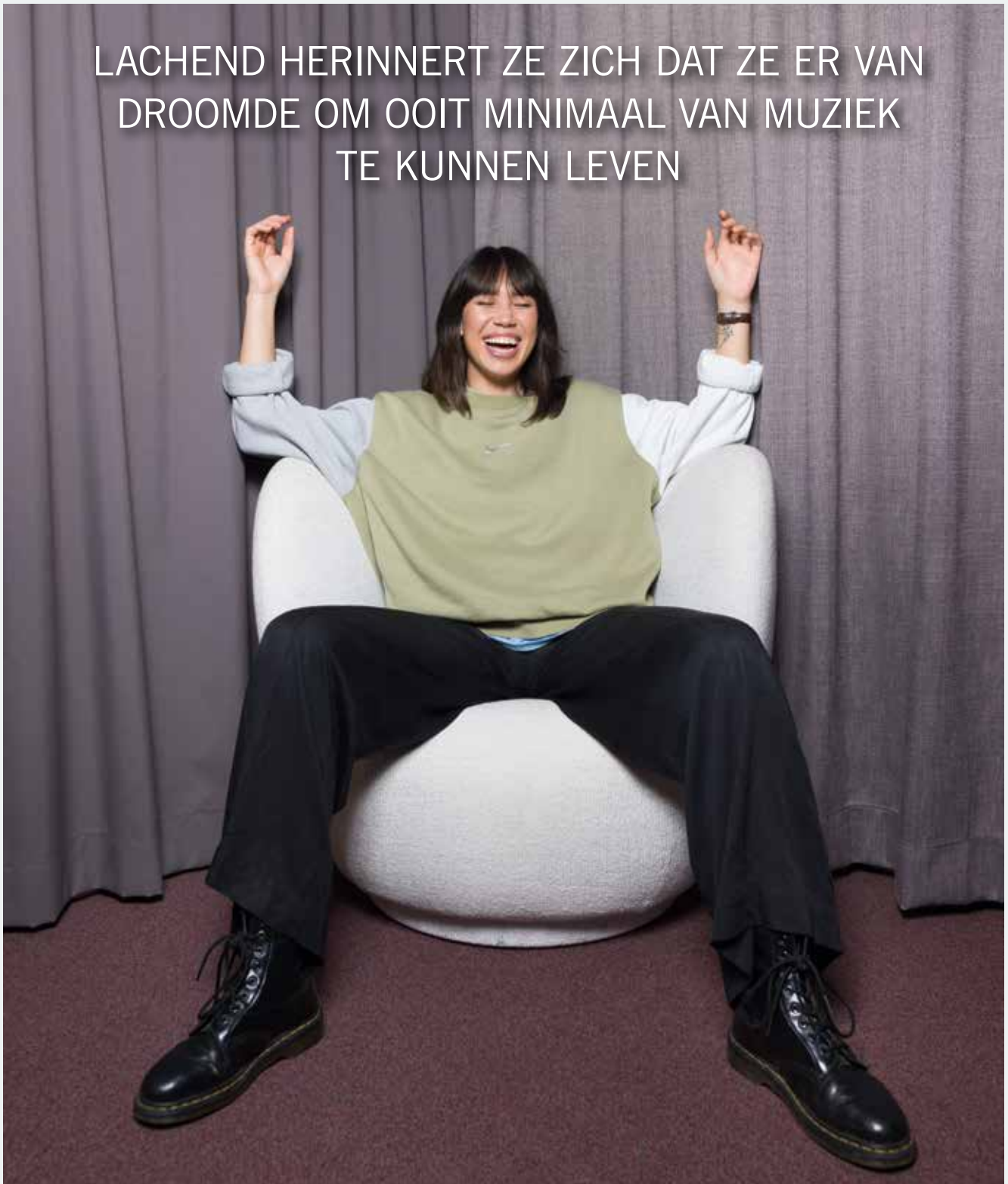
ik benaderd door verschillende labels. Maar ik zag de meerwaarde niet. Dan lever je heel veel van je inkomsten in. Ik denk dat je heel ver kunt komen zonder label. Door slim gebruik te maken van sociale media en mensen te durven bellen bij de radio en televisie. Dat ik zelfverzekerd ben, helpt natuurlijk. Al weet ik ook wel dat een label voordeel heeft. Een videoclip moet ik uit eigen zak betalen, bij een label wordt dat voor je geregeld. Maar ik heb wel alle vrijheid

en niemand vertelt mij wat ik uit moet brengen. Ik houd voorlopig alles graag in eigen hand. Al denkt mijn management zeker mee.”

Lachend herinnert ze zich dat ze er tijdens de Herman Brood Academie van droomde om ooit minimaal van muziek te kunnen leven. Dat die toekomst er nu al is, mede dankzij meer dan 30 miljoen streams op Spotify, voelt nog vaak onwerkelijk. “Radio, televisie, interviews,

samenwerkingen en commercials: er komt zoveel op me af. En als het aan mij ligt doen we alles. Maar dat kan niet. Achteraf is het nog best een voordeel geweest dat vanwege corona veel dingen niet door konden gaan. Ik weet niet hoe ik het had moeten doen als ik ook nog veel had moeten spelen. Dan was ik echt gek geworden. Maar nu ik een beetje gewend ben aan dit nieuwe leven, kan ik niet wachten tot het festivalseizoen weer begint.”

LACHEND HERINNERT ZE ZICH DAT ZE ER VAN DROOMDE OM OOIT MINIMAAL VAN MUZIEK TE KUNNEN LEVEN

Save the date: VvA maandag 9 mei

Op maandag 9 mei vindt van 11.00 uur tot 13.00 uur (sectie producenten) en van 14:30 uur tot 16:30 uur (sectie uitvoerende kunstenaars) de Vergadering van Aangeslotenen (VvA) plaats. Het vindt dit jaar hybride plaats, dus als je geen tijd hebt om naar TivoliVredenburg te komen, kun je de vergadering ook online volgen. De VvA is het moment om je stem te laten horen zodat wij ons werk zo goed mogelijk kunnen doen. De presentatie is dit jaar in handen van Rajae El Mouhandiz. Zij praat met diverse genodigden over de financiële resultaten van Sena en andere activiteiten die voor jou belangrijk kunnen zijn. Ook kun je tijdens deze vergadering jouw vragen stellen aan de sectie-afgevaardigden. De officiële uitnodiging volgt nog, maar zet je de datum vast in je agenda?

Sena Nieuws

Drempelwaarde wordt verlaagd van 12 naar 5 euro

Sena doet vier betalingen per jaar. In maart, juni, september en december tellen wij alle vergoedingen van dat kwartaal bij elkaar op en keren dit bedrag uit. Voorheen was dit minimaal 12 euro. Vanaf dit jaar wordt er

uitgekeerd als jouw minimale bedrag 5 euro is. We kunnen dit verlagen doordat wij continu technische ontwikkelingen doorvoeren waardoor wij steeds efficiënter data kunnen verwerken.

Update Atresmedia-arrest: aanpassing exploitatieovereenkomst

Begin maart 2022 zal het College van Toezicht Auteursrechten en Naburige Rechten (CvTA) naar verwachting definitief instemmen met de aanpassing van de Sena Exploitatiecontracten. In de nieuwe exploitatieovereenkomst wordt Sena gemachtigd om een vergoeding te blijven incasseren en te reparkeren voor het gebruik van muziek

op televisie. Als je deze exploitatieovereenkomst tekent kunnen wij, als jouw muziek op televisie is gedraaid, je blijven uitbetalen. Wanneer deze nieuwe overeenkomst precies ingaat is op dit moment nog niet bekend. Houd onze website en nieuwsbrieven in de gaten. Hierin zullen we precies uitleggen wat je moet doen.

Belangrijk voor producenten: Rechten per titel per land

Is jouw muziek gedraaid in het buitenland? Vergeet dan niet bij het aanmelden van je repertoire de rechten per titel per land door te geven. Alleen je mandaat geven in MySena is niet voldoende, je moet per titel aangeven waar we voor je in het buitenland mogen claimen. Pas dan weet je zeker dat wij alles kunnen claimen waar jij recht op hebt.

Wettelijke noodzaak doorgeven BSN-nummer

Sena is vanuit de Belastingdienst verplicht om in de jaarlijkse aangifte BSN-nummers door te geven. Wij zijn verplicht om deze aangifte in te dienen, omdat wij bedragen uitbetalen aan derden. Hierbij geven wij per recht-hebbende, belastingplichtig in Nederland, door wat wij hebben doorbetaald. De Belastingdienst gebruikt deze informatie om de aangiftes inkomstenbelasting te controleren (dus controle of dat bedrag daarin terugkomt). Het is dus belangrijk dat je zo snel mogelijk je BSN-nummer doorgeeft via MySena of deze per brief aan ons stuurt. Mocht je je nummer al hebben doorgegeven, dan ontvang je, na verwerking van de gegevens, een bevestiging van ons. Dit kan enkele weken duren.

DE WAARDE VAN MUZIEK

Elke zaak heeft een eigen publiek en een eigen sfeer. Die sfeer wordt mede bepaald door het interieur, de bediening – en vaak ook door de muziek. Performers Magazine praat met eigenaar Angela Klarenbeek van Jazzcafé en Eethuys Lazy Louis in Amersfoort.

Door Jimmy Tigges

Foto: Minke Faber

“Laaa-zy Lou-is...”, zegt Angela Klarenbeek, “dat klinkt gewoon lekker.” Goeie naam dus, voor het café-restaurant dat zij in 1991, destijds met partner, begon in hartje Amersfoort. Lazy verwijst naar de relaxte, jazzy sfeer, Louis naar trompettist Louis Armstrong. “Een iconische figuur. Iedereen kent hem, ook jongeren weten wie dat was.”

Het interieur heeft een warme uitstraling. Aan de wanden hangen schilderijen met afbeeldingen van muzikanten in actie. “Een paar jaar na de opening hadden we hier een expositie van een schilder van jazz-portretten,” vertelt Klarenbeek. “De meeste hebben we zelf aangekocht. We vonden het een mooie aankleding, samen met allerlei instrumenten die we hebben opgehangen. De meeste attributen hebben we in de beginjaren verzameld. Soms koop je er iets bij of ruil je ’s wat.”

Hier is overal muziek. Twee prachtige tekeningen, in passende goudkleurige lijstjes, van respectievelijk een vrouw

met klarinet en een man met contrabas, wijzen op de wc-deuren de weg naar het juiste toilet.

In het restaurantgedeelte hangt een originele ingelijste tekening van Herman Brood, met de hanenpoterige tekst ‘Lazy Louis, stillevend’. “Herman kwam hier wel eens, als hij moest optreden in Amersfoort. Hij heeft dit toen voor ons gemaakt. Inderdaad, om zijn drankrekening mee te betalen.” Halverwege het café staat een levensgrote houten jazzmuzikant – met stropdas, maar zonder lijf en met armloze handen – bezielde saxofoon te spelen. “Er kwam hier wel eens een man – hij is inmiddels overleden – die vlakbij een kunsthandel had. Op een keer zei hij: ‘Ik heb nu een beeld staan, echt perfect voor jouw zaak.’ Dat heb ik toen gekocht.”

Uiteraard wordt veel jazz en blues gedraaid. “Soul past daar ook prima bij”, zegt Klarenbeek terwijl Donny Hathaway op de achtergrond met Lennon’s *Jealous Guy* de klassieker *Take Five* van Dave Brubeck aflost. Tijdens de lunchuren en het diner klinkt er rustiger muziek dan tijdens de borreluren of, normaliter, ’s avonds na tien uur.

Ze stelt zelf ook lijsten samen, maar meestal doen de oudere medewerkers dat. “Die doen dat voor een hele week. De database is gigantisch en onze leverancier stuurt regelmatig updates, dus het zijn afwisselende speellijsten. Je moet wel een beetje opletten dat onze jongste medewerkers geen Top 40-muziek opzetten als ik er niet ben.”

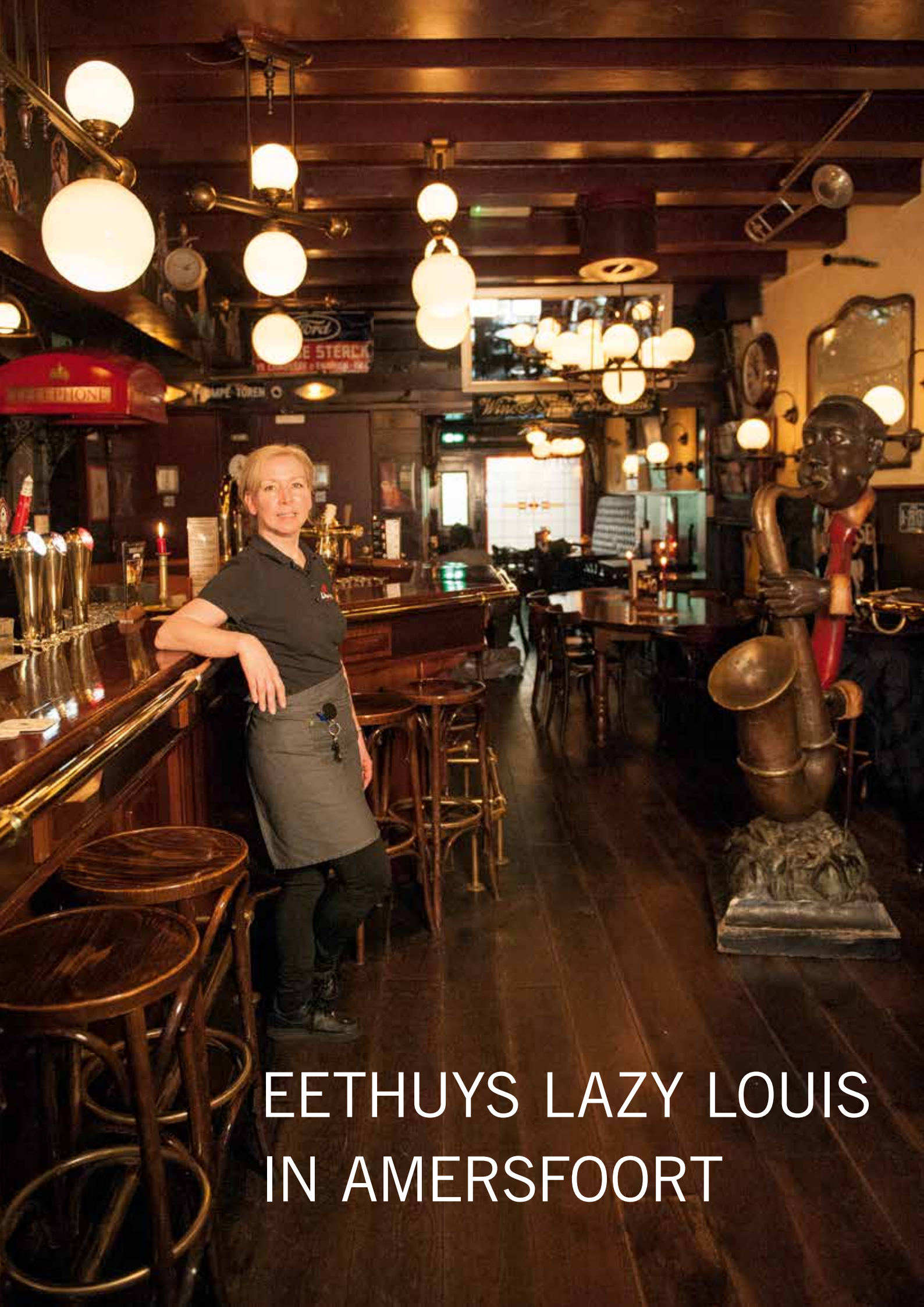
Ze noemt namen. “Sowieso Louis Armstrong, maar ook James Brown,

Etta James – ik geloof dat die nu net op staat. Ook wel sommige nummers van Adele en ’s avonds Jamiroquai. Nina Simone heeft nummers voor bij de lunch of diner, maar ook uptempo-dingen voor bij de borrel. Jamie Cullum, crooners à la Frank Sinatra als het rustig is.

Binnen de jazz en de blues heb je een scala aan mogelijkheden, Jimi Hendrix als afsluiter ’s avonds doet het ook prima.”

Muziek is allesbepalend voor de sfeer, weet Klarenbeek, die de zaak sinds 2008 alleen runt. “Als er ’s avonds wat opgeschoten jongens binnenkomen van wie je denkt ‘liever niet’, dan zetten we superjazz op. Dan zijn ze binnen tien minuten weer weg. We draaien muziek die onze doelgroep aanspreekt, prettige mensen die voor een speciaalbiertje en de muziek komen. Daar zitten ook twintigers tussen die van jazz en blues houden.” Ze betreurt het dat de tijd van wekelijkse live muziek voorbij is. “De laatste jaren mogen we nog maar drie keer per jaar een versterkt optreden geven. Dan zit er geen loop in. Een trioetje dat onversterkt speelt mag nog wel. Maar goed, sinds corona ligt ook dat natuurlijk stil.”

**‘ALS ER ’S AVONDS WAT
OPGESCHOTEN JONGENS
BINNENKOMEN ZETTEN
WE SUPERJAZZ OP’**

EETHUYS LAZY LOUIS
IN AMERSFOORT

KLASSIEK

"Daar moet ik eens goed over nadenken," zegt Lucie Horsch in een Amsterdamse koffiebar. Wat misschien een wonderlijke uitspraak is voor een 22-jarige die al een carrière hééft. Op haar 16de tekende ze immers een platencontract bij Decca. En vier jaar later, als jongste ooit, kreeg ze de Nederlandse Muziekprijs, de hoogste klassieke onderscheiding van staatswege.

KEIHARD WERKEN

Na een slok cappuccino formuleert Horsch haar antwoord: "Het is elke dag keihard werken. Ik ben al blij als ik vijftig procent van mijn tijd kan besteden aan de inhoud: studeren, programma's bedenken, musiceren. Ik had het geluk dat ik jong met het ambacht kon beginnen, niet alleen met optreden, maar met alles eromheen. Daar heb ik van geleerd. Veel mensen denken bijvoorbeeld dat een platencontract hét middel is voor een carrière. Nou, ik heb er nog nooit een concert aan overgehouden."

Ze heeft wel degelijk een manager, "maar ik denk dat ik negentig procent van het werk zelf doe. Mijn manager woont in Frankrijk en binnen Nederland is het makkelijker als ik zelf bel, ik ken inmiddels zoveel mensen. Hij heeft dan weer handige connecties in Frankrijk. Verder heb ik local managers in Italië en Japan, die kennen daar de sluiptwegen. En langzaam groei ik toe naar een lokale vertegenwoordiger in de Verenigde Staten."

Onderhandelen over geld zal ze niet gauw doen. "Dat vind ik heel vervelend. In het verleden gaf mijn manager me weleens op m'n kop: Lucie, stop met optreden tegen vijftig procent van je reguliere honorarium, je bent méér waard! Maar ja, in de eerste plaats ben ik natuurlijk toch een musicus: we zijn zo bevlogen dat we desnoods gratis komen spelen."

TOEKOMSTMUZIEK

De leegte van de pandemie heeft ze positief ingevuld. "Ik kon me focussen op mijn studie. Ik volg nu een master piano, in het nieuwe studiejaar komt er een master zang bij. Het conservatorium is een fijne, beschermde omgeving waar je mensen nog eens om advies kunt vragen. Wat ik over vijf jaar doe, vind ik eng om te bedenken. Want stel dat het niet lukt? Blijf ik blokfluitspelen? Stort ik me als pianist op kamermuziek? Richt ik een ensemble of orkest op? Ik heb scenario's in mijn hoofd, maar laat me het liefst inspireren door kansen die zich voordoen."

In de zomer verschijnt haar nieuwe blokfluitalbum *Origins*, met repertoire dat door volksmuziek is beïnvloed. "Decca wil er een digitale release van maken, maar daar moet ik nog een robbertje over vechten. Ik weet uit ervaring dat ik rond optredens veel cd's verkoop." En vanuit Zaandam kwam de vraag of ze een zomerfestival wil programmeren. "Heb ik geen ervaring mee, ik had nee kunnen zeggen, maar ja, zo'n kans!"

Haar stelregel: "Wat ik op het podium doe, moet overtuigen. Ik was bij een optreden van popzangeres Adele in de Ziggo Dome. Hoe zij in die immense ruimte een emotioneel lijntje met het publiek kreeg: naar die impact streef ik."

Kansen

Lucie Horsch is als blokfluitist gelauwerd, als pianist, zangeres en dirigent van wie weet een eigen orkest komt ze eraan. Hoe stippelt dit supertalent haar carrière uit?

grijpen

Door Guido van Oorschot

Foto: Dana van Leeuwen

WAT BEN JE OP DIT MOMENT ALLEMAAL AAN HET DOEN?

"Binnenkort ga ik op tournee met Compagnie 21, dat is het reisgezelschap van theaterwerkplaats Tiuri, een plek voor performers met een verstandelijke beperking. Van tevoren was ik benieuwd; want ik kende niemand met down, maar de samenwerking bevalt heel goed. Eigenlijk is het zoals met alles; hoe eerlijker en echter jij bent, hoe beter je elkaar begrijpt. Ik werk vanuit nieuwsgierigheid. Heb je een kerk, een danser, een organist en zoek je nog iemand die dat interessant vindt? Dan bel je mij. Dat is tenminste hoe het vaak gaat. Die afwisseling die dat oplevert bevalt me. De ene dag begeleid ik in Eye een Japanse stomme film, een dag later speel ik in het Bimhuis met het trio dat ik heb met Philipp Rüttgers en cellist Pau Sola. Ook ben ik kernmusicus bij Splendor, een club in Amsterdam gerund door vijfenvijftig musici waar altijd iets nieuws gebeurt. Ik werk in het theater, ik werk internationaal; als het artistiek interessant is doe ik mee. O, en ik geef les in Zwolle aan het conservatorium, één dag per week."

KLINKT ZEER AFWISSELEND, IS HET OOK IDEEAAL?

"Op dit moment ben ik heel tevreden. Het lukt ook om steeds nieuwe projecten te realiseren. Het fijne is dat mijn eigen dromen vaak een kleine bezetting kennen. Dat maakt het makkelijker om ze te waar te maken."

ALS GELD NIET UITMAAKTE, WAT ZOU JE DAN HET LIEFSTE DOEN?

"Nou, dit, nog steeds. Vorig jaar had ik last van long covid, toen was het echt even moeilijk. Toen ben ik gaan lesgeven en begonnen met een thuisstudio, waardoor ik nu met de Canadese pianist Noah Fran-

che-Nolan samenwerk, en zelfs voor hem mix en master. Dat zijn ontwikkelingen die ik niet zelf had bedacht, maar die me zeer inspireren."

LUKT HET OM ROND TE KOMEN VAN DE MUZIEK?

"Ja, altijd, al vind ik het soms lastig om overzicht te houden. Meestal doe ik het zo; ik hou enigszins mijn spaargeld in de gaten en als ik daarop begin in te teren dan weet ik: ik verdien minder dan eerst. Blijft

het gelijk of komt er geld bij, dan gaat het goed. Mijn vrouw heeft een vast inkomen, dat scheelt natuurlijk."

INVESTEER JE IN JE CARRIÈRE? HOE DAN?

"Samenspelen, daar gaat het me om. Dat is altijd mijn motor geweest en daar investeer ik dan ook in, op heel veel verschillende manieren. Via via kwam ik op Lesbos in contact met twee vluchtelingen, een Afghaanse en een Congolese muzikant, waar ik mee ging samenwerken. Voor zo'n

**OENE VAN GEEL (48)
IS ALTVIOLIST,
PERCUSSIONIST,
COMPONIST
EN AVONTURIER.**

project hoeft ik niet betaald te worden. En als ik kunstwerken verkoop – ik schilder graag – dan gaat de opbrengst naar vluchtelingenorganisaties, ook een vorm van investeren.”

HOE DENK JE OVER NABURIG RECHT? HEB JE ER OOK WAT AAN?

“Gelukkig werk ik vaak met secure mensen, die keurig aangeven dat ik bijvoorbeeld als componist of altviolist bij een project betrokken ben. Voor mijzelf horen geldzaken meestal in het hokje ‘nog te doen’. In datzelfde hokje zit: mijn concertagenda actueel houden op mijn website.”

WAAR LOOP JE TEGENAAN?

“Vroeger werd ik weleens onzeker van veel projecten tegelijk doen. Het is onmogelijk om ze allemaal perfect te doen. Moet ik niet voor één specialisme kiezen? Dat vroeg ik me af. Of: moet ik alle dingen die ik doe niet veel beter kunnen? Tot ik me realiseerde dat je geen superman kunt zijn.”

EN DAT BESEF IS METEEN JE GEHEIM?

“Nou, als ik naar buiten kijk en zie hoe perfect de natuur is – gewoon een boom, of een vogel in die boom – dan vind ik dat heel geruststellend. Dan realiseer ik me

dat ik alleen maar heel hard mijn best kan doen, dat het gaat om het proberen, niet per se om dat perfecte eindresultaat. Dat past misschien ook bij mijn voorliefde voor improvisatie, dat je je ervan bewust bent dat je fantastisch kunt slagen en fantastisch kunt falen; het is nooit helemaal af, nooit zo mooi of perfect als de natuur. Ik kan genieten van fraai gepolijste liedjes, maar voor mezelf hou ik meer van het avontuur. Dat besef, in combinatie met mijn nieuwsgierigheid, is mijn geheim.”

Door Jowi Schmitz
Foto: Minke Faber

WAAR DOE JE HET VOOR?

“Vorig jaar organiseerde harpiste Beate Loonstra *Een harp onder de riem* in de Mozes & Aäronkerk in Amsterdam. Mensen mochten hun verhaal aan een musicus vertellen en ze kregen antwoord in de vorm van muziek. Ik was één van die musici.

Veel indruk maakte een man uit Litouwen, die vertelde hoe hij in Nederland had willen werken en studeren. Hij kwam bij een soort slavendrijver terecht, waardoor hij amper kon overleven. Tijdens het vertellen van het verhaal realiseerde hij zich dat er iets moest veranderen; het was tijd om terug te gaan naar Litouwen. Zijn verhaal en mijn reactie op zijn verhaal was echt iets wat we deelden, we ontroerden elkaar. Dat ik dit mag doen, dacht ik toen.”

HOE DOET IE HET?

GESCHATTE JAARINKOMSTEN:

- Hoogste jaaromzet: “60.000 euro bruto, gok ik, zoals gezegd, ik hou het niet heel precies bij.”
- Laagste jaaromzet: “20.000 euro bruto.”
- Muzikantenkosten: “Ik heb afgelopen jaar geld geïnvesteerd in goeie microfoons en andere opnameapparatuur voor mijn thuisstudio. Een speelplek heb ik bij Splendor, dat scheelt het huren van een bedrijfsruimte, mijn muzikantenkosten zijn dus relatief laag.”

- Grootste uitspatting dit jaar: “Mag vorig jaar ook? Eind 2021 kocht ik een nieuwe altviool, van een hedendaagse vioolbouwer, Saskia Schouten. Die kostte 15.000 euro.”

Websites: [Oenevangeel.com](https://www.oenevangeel.com) en [Splendoramsterdam.com](https://www.splendoramsterdam.com)

Zie ook voor zijn concert in het Bimhuis op 30 april:

<https://www.bimhuis.nl/en/calendar/oene-van-geel-mind-maps-2/>

Wil jij ook een keer vertellen over je muziekpraktijk? Mail dan naar: hoedoetiehet@gmail.com

‘UIT DAT RAAM SCHOOT HERMAN BROOD MET EEN WINDBUKS’

Hoe gaan wij om met ons muzikaal erfgoed in de openbare ruimte? Sena Magazine reist door het land, op zoek naar standbeelden en andere artistieke huldeblijken. Wat is er te vinden in Noordoost-Nederland?

Door Jimmy Tigges

Er zwerft een manshoog logo à la I-amsterdam door de hoofdstad van Overijssel, refererend aan een voormalige rapformatie: #OPGEZWOLLE. Een vijftien meter lang en twee meter hoog object dat sinds de presentatie op 5 mei 2021 op wisselende plekken opduikt. Een statement, dat ‘een stuk trots’ moet uitstralen en symbool staat voor de saamhorigheid van burgers en ondernemers, volgens het pr-praatje van de initiatiefnemers. Een eye-catcher voor toeristen, leuk voor op een selfie.

De naam van een trio, dat van Zwolle ooit de hiphophoofdstad van Nederland maakte, ingezet als ordinaire citymarketing tool. In dezelfde stad lijken de eerbetonen aan Herman Brood, ‘Zwolle’s beroemdste zoon na Thorbecke’, aldus *NRC Handelsblad*, vooral opgericht uit pure liefde voor de artiest en zijn muziek.

In opdracht van Broods vriend Ivo de Lange, vervaardigde kunstenaar Frank Rosen een borstbeeld van 90 centimeter op een hoge sokkel. Kosten: 60 duizend euro. Het was al in de maak toen Herman op 11 juli 2001 een einde aan zijn leven maakte. Na de onthulling door burgemeester Henk Jan Meijer, tijdens een kunstbeurs drie maanden later in de IJsselhallen, was de vraag: waar moet het beeld staan? Liever niet op de Grote Markt, vond de gemeente, daarvoor was de geliefde kunstenaar-muzikant toch iets te wei-

Herman Brood foto: Van der Krogt

nig van onbesproken gedrag geweest. Veel te sjeke locatie voor het vlees- geworden symbool van seks, drugs en rock-'n-roll, vonden veel fans. Het kreeg uiteindelijk een toepasselijke plek voor poppodium Hedon, naast de daklozenopvang. 'Op concertavonden slingert de rij voor de kassa langs het fiere en jeugdige portret de straat op', schreef Hans Nauta in Trouw (februari 2005). 'In de winter hangen zijn dakloze burens hem soms een jas om tegen de kou. Ook laat iemand wel eens wat wijn achter in een fles, die een ander vaak even later weer meeneemt.'

BLAUWVINGERS

Voorafgaand aan zijn optreden in Hedon gaf Frank Black op 29 februari 2008 een miniconcert bij het beeld. De vroegere gitarist-zanger van The Pixies had een door Brood geïnspireerd album uitgebracht, genoemd naar de bijnaam Blauwvingers voor Zwollenaars: Bluefinger.

"Ergens in Zwolle moet een beeld van hem staan", had Black in De Stentor gezegd. De interviewer vertelde hem dat het beeld er bij zijn vorige optreden in Hedon ook al stond. "Meen je dat? Heb ik daar eerder gespeeld?", reageerde Black. "En dat beeld stond er al? Oh, my gosh..."

Helaas is Herman niet meer in de openlucht te bewonderen. Twaalf jaar geleden verwijderde De Lange hem uit angst voor brons- en koperdieven. Een tijdlang stond het beeld in de hal van het inmiddels vernieuwde Hedon, waarna het in 2017 verhuisde naar De Lange's net geopende Herman Brood Experience aan de Blijmarkt. Vandaaruit werd ook een heuse Broodwandeling uitgezet, eventueel af te leggen op de step, een favoriet vervoermiddel van de artiest. Zo kom je onder meer langs het café waar Herman met zijn vader naar voetbal keek, de scholen waarvan hij werd afgetrapt en het belastingkantoor waar hij zijn schulden afloste door het maken van een tekening. Stadsomroeper Peter Vader vertelt er als gids extra smeuke details bij ('Kijk, uit dat raam schoot Herman met een windbuks'). Uiteraard voert de route ook door de Herman Broodsteeg.

Harry Muskee foto: Jimmy Tigges

"Een markante steeg voor een markante Zwollenaar", sprak wethouder William Dogger bij de onthulling van de straatnaambordjes in 2019. 'Prima plek zo tussen de cafés en de terrassen', viel Hermans weduwe Xandra hem bij.

BLUES VILLAGE GROLLOO

Sporen van Brood liggen ook in de tot Cuby + Blizzards-museum getransformeerde voormalige woonboerderij van zanger Harry 'Cuby' Muskee, in het Drentse Grolloo. Tussen 1965 en 1971 de creatieve werkplek van de door Muskee en gitarist Eelco Gelling opgerichte bluesband. Hier ontstonden klassiekers als *Window Of My Eyes* en *Appleknockers Flophouse* en sliep Brood in de bedstee.

Sinds de debuut-lp Groeten uit Grolloo staat het amper 600 zielen tellende dorp bekend als de bakermat van de Nederblues. 'Welcome to Blues Village Grolloo', staat er op een bord langs de

weg. Als je de juiste afslag neemt op de tot 'Crossroads Blues' omgedoopte rotonde, stuit je al snel op een bronzen buste van Muskee, op een hoge bakstenen sokkel. Beeldhouwster Gerda van den Bosch heeft zijn karakteristieke kop, onder de onafscheidelijke hoed, perfect getroffen. 'Harry Muskee, 1941-2011, blueszanger', meldt een koperen plaatje.

Recht daartegenover staat café-restaurant Hofsteenge, in de Blizzards-tijd het stamcafé van de bandleden. Hier zat de jonge Brood aan de bar eindeloos cartoons op bierviltjes te tekenen. Foto's en memorabilia herinneren aan die tijd. Met een beetje geluk zie je vanachter het caféraam de onvermoeibare bluespromotor Johan Derksen voorbij sjokken, bij het uitlaten van de hond.

HOUTEN HARRY

In oktober 2021 werd bij het op loopafstand gelegen museum een nieuw, goed

getroffen houten beeld van Muskee onthuld, gemaakt door de Meppelse boomkunstenaar Jelmer Zwaan. Gezaagd, gefreesd en gebeiteld uit een dikke Drentse eik, in opdracht van Lukas Wever, een fan uit Hengelo. Ook in Assen wordt Muskee geëerd. Op voorspraak van Stichting Blues Grolloo werd in de Drentse hoofdstad in 2020 een rotonde vernoemd naar de geboren en getogen Assenaar. Volgens een lokale journalist lijkt het verkeersplein, dankzij een kunstwerk op het middenterrein, van bovenaf op een elpee. ‘Mooie bijkomstigheid’, schrijft hij.

In Grolloo kun je sinds Muskee’s tachtigste geboortedag (10 juni 2021) over het Harry Muskeepad lopen. Een handige wandelroute tussen parkeerplek en festivalterrein voor als het Holland International Bluesfestival weer eens doorgaat.

Voor de sportief aangelegde bluesfanaat is er in Zuidoost-Drenthe een fietstocht uitgezet op basis van het door Daniël Lohues van Skik beschreven traject in diens muzikale roadtrip *Op Fietse*. ‘Wie döt mij wat, wie döt mij wat vandage’, zingt de uitgelaten Lohues. Hij heeft ‘de banden vol met wind’, hem kan niks gebeuren, zo heerlijk peddelend door de Drentse natuur. ‘t giet vandaag vanzölf’, stelt hij tevreden vast. Check de beschikbare routekaart of -app.

GESTOLEN BEATBAND

Niet alle eerbetonen hebben het eeuwige leven. Op 25 juni 2008 bracht RTV Noord verontrustend nieuws: ‘De vier bronzen beelden van de leden van de legendarische beatband Ro-d-ys uit Oude Pekela zijn gestolen. De beelden stonden op een plateau voor het gemeentehuis. Afgelopen maandag verdween al het hoofd van organist/gitarist Joop Hulzebos. Dinsdagnacht kwamen de dieven terug en namen ze de rest van de bandleden mee.’

De bustes waren gepresenteerd op 23 september 2006. “Op het plein voor het gemeentehuis stonden toen 1500 mensen”, aldus de maker, Marten Grupstra. Ze haalden herinneringen op aan de tijd, eind jaren zestig, dat de groep

Beatband Ro-d-ys foto: Jimmy Tigges

hits scoorde als *Take Her Home* en *Just Fancy* en Oude Pekela doorging voor ‘het Liverpool van het hoge noorden’. Gelukkig had de kunstenaar de mallen bewaard. Acht maanden na de diefstal meldde RTV Noord: ‘De vertrouwde hoofden op het muurtje zijn opnieuw geplaatst. Marten Grupstra uit Nieuwolda maakte een nieuw kunstwerk, dat hij ter plekke monteerde.’ “De beelden zitten nu verankerd in beton”, verzekerde de beeldhouwer in de media. “Je hebt een tank nodig om ze weer los te krijgen.” Vanwege een herinrichting kregen ze in januari 2021 een nieuwe plek bij winkelcentrum De Helling. Niet echt een locatie die je associeert met opwindende beatmuziek, maar ze staan er wel veilig dankzij een gps-systeem. ‘Als er aan het beeld wordt gerommeld, klinkt er een luid alarm van pakweg

110 dB’, schreef Het Streekblad. ‘Ook wordt automatisch de politiecentrale ingeseind.’

PAAL VAN STAAL

Dezelfde Grupstra vervaardigde ook een buste van de Groningse streektaalzanger en -dichter Ede Staal. Het borstbeeld werd in 2011, 25 jaar na diens dood, onthuld door de zonen van Ede in de ontvangsthuis van RTV Noord. De beeldhouwer maakte het uit onvrede over een in 2001 op de Eemsdijk in Delfzijl onthuld monument, in de volksmond ‘de Paal van Staal’ geten: een tien meter hoge, kegelvormige zuil van kunstenaar Chris Verbeek, omwikkeld met een roestvrijstalen lint met daarop de beginregels van een van Staals bekendste liedjes, *Credo - Mien Bestaan*.

‘Het roestige staal staat voor het weer-

Paal van Staal foto: Jimmy Tigges

barstige stemgeluid van Ede', luidde de uitleg, 'en het toplicht symboliseert zijn bakenfunctie voor het Groningstalige lied.' Het monument was een initiatief van de gemeente Delfzijl, waar de jong gestorven troubadour

ligt begraven: 'een eerbetoon aan de wijze waarop Ede Staal (1941-1986) bijdroeg aan het uitdragen van de Groninger taal en cultuur, ook buiten de provincie'. In 2011 waarschuwde raadslid Henk

The Askay Brothers foto: Jimmy Tigges

Lameijer van Fractie 2014 voor een onvoorzien gevaar. Mensen zouden bij het lezen van het rond de paal kronkelende tekstlint van de zeedijk dreigen te vallen. Toen de zuil in juni 2021, na werkzaamheden aan de dijk, enkele honderden meters verderop werd herplaatst, werd het van een ruim plateau voorzien.

Meer Staal is te vinden bij de sluis in Nieuwe Statenzijl, het meest noord-oostelijke puntje van Nederland. Op een plaquette staat de liedtekst van *Nij Stoatenziel*, een liefdesverklaring van Staal aan het buurtschap waar hij een tijdje woonde.

Een andere liedtekst staat op het contragewicht van de Eurobrug in Stadskanaal, alleen te bewonderen als de brug openstaat. Neem wat te eten en te drinken mee, want volgens ingewijden is er weinig scheepverkeer op het kanaal. Wie lang genoeg wacht wordt beloond met tekstregels uit *Wat Moakt Het Uut*, van de cd Mien Toentje: 'Wat moakt het uut woar ik geboren bin, woar ik de mensen ken. Dat is mien Grunneger laand, doar aan de woaterkaant.'

EVERLY BROTHERS

Dertig kilometer daarvandaan is een regionaal populair duo vereeuwigd in brons. 'The Askay Brothers, 25 juni 2011, 50 joar bie mekoar', staat op dit kunstwerk van George Capelle aan de Noorderstraat in Sappemeer. Johan Raspe en Rieks Folgerts, ze waren 'the Everly Brothers van Groningen'. Het beeld bestaat uit twee bustes op een schuine plaat, voorzien van muzieknoten en een liedtekst: 'Golden stimmen veur t gemoud van vèr en bie hoes. Mit Johan en Rieks is t naargens beter as thoes.' Een verwijzing naar hun hit *Naargens beter as thoes* uit 1985, geschreven door 'de Jacques Brel van Groningen', Ede Staal. Het zangduo haalde de finale van de Soundmixshow en verzorgde in 1988 het voorprogramma van The Everly Brothers in Ahoy. Wegens ziekte van Raspe stopten ze er in 2012 mee. Raspe overleed op 18 juli 2021, op 75-jarige leeftijd. Gelukkig is hij vereeuwigd, in brons.

In 2020 nam de Federatie Auteursrechtbelangen, met de drie aangesloten koepels Platform Makers, Platform Creatieve Media Industrie (PCMI) en de branchevereniging van rechtenorganisaties (VOI©E), het initiatief tot het vormen van een steunfonds voor rechthebbenden in de auteursrechtensector. De deelnemende rechtenorganisaties, waaronder Sena, stelden gezamenlijk 5 miljoen euro beschikbaar en deden een beroep op de overheid om ook bij te springen.

Door Erik Thijssen

DERDE TRANCHE STEUNFONDS RECHTENSECTOR

Toenmalig minister Van Engelshoven van OCW gaf een subsidie van 5 miljoen euro aan het Steunfonds, waardoor in totaal 10 miljoen euro beschikbaar was voor de creatie van (nieuwe) werken, onder meer via het Sena Muziekproductiefonds. In februari 2021 werd bekend dat de regering een aanvullende subsidie van 10 miljoen euro aan het fonds beschikbaar stelde. En ook dit jaar volgt een extra bijdrage van opnieuw 10 miljoen euro.

Erwin Angad-Gaur (voorzitter van Platform Makers): “Te hopen is dat dit inderdaad de laatste keer is. In deze vorm. Want de steun komt er alleen omdat we opnieuw in lockdown gingen. En omdat steun dus opnieuw onontbeerlijk was.” “Een druppel op een gloeiende plaat,” noemde hij het eerder. “Dat is het ook. En dat blijft het. Prioriteit is dat we nu eindelijk open mogen. Maar de uitdaging begint dan pas. Waar krijgen al die nieuwe producties een podium? En hoe

komen al die zzp’ers die de afgelopen jaren op een houtje hebben moeten bijten nu wel aan de bak?”

De nieuwe tranche van het Steunfonds komt in hoge mate de podiumkunsten ten goede: “Een groot deel van het geld zal via regelingen van NORMA, Sena en Buma/Stemra beschikbaar komen. Bij Sena onder meer door middel van een uitrol van het Nationaal Podiumplan naar ook klassieke ensembles (zie hiernaast). Nieuwe regelingen zijn onder meer het NORMA Booster Fonds (dat beoogt 1.000 podiumkunstenaren te ‘boosten’) en het NORMA Startersfonds. De komende weken en maanden zullen deze regelingen van start gaan en worden gepubliceerd via de websites van de genoemde organisaties en uiteraard via nieuwsbrieven van onder meer de vakbonden en beroepsorganisaties.”

Zal het Steunfonds ook in de toekomst nog een rol spelen? “Als gezegd: hopelijk niet. Niet als overkoepelend fonds. Wel

zijn dankzij het Steunfonds regelingen mogelijk gemaakt, zoals het Nationaal Podiumplan voor pop en nu klassiek, die een essentieel andere zienswijze op cultuursubsidie uitdragen. Regelingen die uitgaan van de maker, in plaats van regelingen via de bestaande, gevestigde podia en instituten. Voordat de eerste bijdrage in 2020 werd gegeven aan het Steunfonds, waren er enkel steunmaatregelen voor de al gesubsidieerde instituten. Te hopen is dat veel van de losse projecten die dankzij het fonds zijn ontstaan, en waarmee is aangetoond dat een andere manier van denken effectief is, onderdeel van het subsidiebeleid zullen worden.”

Een overzicht van alle regelingen binnen het Steunfonds zal na definitieve toewijzing door het ministerie te vinden zijn via: <https://www.auteursrecht.nl/Federatie/Steunfonds-Rechtensector>

PODIUM

Alexander Beets is mede-initiatiefnemer en kwartiermaker van het Nationaal Podiumplan (NPP). Dit is een subsidieregeling waar de financiële transactie tussen podium/opdrachtgever en een muzikant centraal staat. Het podium nodigt een muzikant uit op basis van 50% van de Sena minimum-gagenorm per musicus per concert (in 2022 bedraagt de gagenorm € 135). Dat bedrag wordt door het NPP gematched na het overleggen van een schriftelijke bevestiging door de partijen die de transactie hebben gesloten. Het is een geheel geautomatiseerd systeem dat in juni 2021 van start ging voor de World/jazz-sector en in september verder werd uitgerold naar de popsector. Het NPP wordt gefinancierd door Sena, NORMA en OCW. Inmiddels zijn er al 780 shows aangemeld en maken 282 podia en 1650 musici gebruik van deze regeling.

Door Anita Verheggen

‘Veel kleine (pop)podia zijn verbaasd dat deze subsidieregeling bestaat’

Foto: Hans-Peter van Velthoven

Het NPP draait nu 9 maanden; voldoet het aan de verwachtingen?

“Voor de World/jazz-sector waar de podium-infrastructuur veel zwakker is dan in de popsector, voorziet het NPP in een enorme behoefte. De regeling zorgt ervoor dat het podiumcircuit waar de musici optreden professionaliseert. Het speelklimaat en de speelplekken verbeteren zichtbaar. Maar een genre-afbakening tussen World/jazz en pop is kansloos. Veel pop- en jazzmusici zijn thuis in verschil-

lende muziekgenres en willen zich niet vastleggen op één genre. We hebben het NPP dankzij OCW-coronasteun uit het Steunfonds Rechtensector kunnen verruimen naar pop. Maar toen we het voor de popsector openstelden, werd er al snel een nieuwe lockdown afgekondigd. Sinds twee weken merken we dat alles weer op gang komt en melden steeds meer musici en podia zich aan. Voor een jonge professionele popmusicus is het moeilijk om toegang te krijgen tot het gesubsidi-

eerde clubcircuit. Wij dagen juist de podia die onder de radar van de subsidiegevers opereren uit om een hogere gage aan de musici te betalen en verdubbelen dat bedrag. Veel kleine poppodia zijn oprecht verbaasd dat deze regeling bestaat; het zijn dikwijls cafés waar muziek een heel belangrijke rol speelt. Zij hebben grote waardering voor het NPP en ik verwacht dan ook dat het aantal aangemelde podia en musici zal blijven toenemen.”

Komt er straks ook een NPP voor de kamermuzieksector?

“Ja, dat is wel de bedoeling. Sena heeft daar een subsidieaanvraag voor ingediend bij OCW via het Steunfonds Rechtensector en we verwachten dat die aanvraag eind maart wordt gehonoreerd. Vervolgens zullen we het podium-ecosysteem van de kamermuziek in kaart brengen en de podia via ambassadeurs gaan benaderen. Dat heeft bij de andere genres heel goed gewerkt: ik wist niet dat er zoveel podia waren... We willen in de zomer van start met de kamermuziek volgens hetzelfde systeem als bij de andere muziekgenres en zijn trots op wat we bereikt hebben. Het NPP is geen aanval op het gesubsidieerde podiumcircuit maar een aanvulling, waarbij de musici hun gages direct op hun bankrekening gestort krijgen. Een simpel systeem dat musici daadwerkelijk ten goede komt, wat wil je nog meer?”
Info over het NPP via: www.nationaalpodiumplan.nl

‘IN ELK BEDRIJF HANGT EEN EHBO-KOFFER. NU NOG EEN BORDJE MET VERTROUWENSPERSOON’

Nederland stond in januari op z'n kop door de onthullingen over The Voice of Holland in Tim Hofmans online programma BOOS. Een van de meest gestelde vragen: "Hoe kón dit toch gebeuren?" Een gesprek met Janke Dekker, voorzitter van het meldpunt van de culturele sector voor ongewenste omgangsvormen: Mores.online

Door Olivier de Neve Foto: Wim Lanser

Had je een tijdje geleden aan een willekeurige muzikant of producent gevraagd wat 'Mores.online' was, dan had je waarschijnlijk een vragende blik gekregen. Verwonderlijk is dat niet: meldpunt Mores is nog jong en was in eerste instantie niet op de muziekindustrie gericht. De stichting werd in 2018 opgericht na de affaire rond casting director Job Gosschalk. Hij werd beschuldigd van seksueel grensoverschrijdend gedrag in zijn contact met onder anderen auditerende acteurs.

"Er kwam toen een initiatief vanuit de podiumkunsten en film- en tv-sector om een meldpunt rondom ongewenste omgangsvormen op te richten. Al snel sloten zich 34 organisaties bij Mores aan," vertelt actrice en theaterproducent Janke Dekker, sinds 2019 onafhankelijk voorzitter van Mores. "Het werd uit de affaire-Gosschalk pijnlijk duidelijk dat de mensen die auditie deden nergens terecht konden met hun verhaal of klachten. Ze vielen qua zorg en veiligheid op de werkvloer volledig tussen wal en schip. Het idee

achter Mores was daarom: een laagdrempelig en simpel meldpunt, met volstrekt vertrouwelijk en anoniem contact met de melders van misstanden."

OVERSPOELD

Mores bleek harder nodig dan verwacht. Inmiddels is het meldpunt actief voor de hele creatieve sector, waaronder ook de muziekindustrie. "Aanvankelijk dachten we dat we maar drie jaar hoefden te bestaan en onszelf dan wel zouden kunnen opheffen," legt Dekker uit. Met gevoel voor understatement: "Tja, dat liep anders." "Elke keer als er een hype is in de pers op het gebied van overschrijdend gedrag, worden we overspoeld met meldingen. Dat hebben we nu vijf keer meegemaakt sinds we zijn begonnen. Maar we hebben nog nooit zoiets meegemaakt als na The Voice of Holland." Dat blijkt wel uit de cijfers die Dekker deelt. In de eerste twee jaar dat Mores bestond, 2018 en 2019, werden in totaal 43 meldingen behandeld. In 2020 steeg dat aantal naar 97, maar daalde

weer naar 57 in 2021. Dekker: "Voor de duidelijkheid: in een heel jaar dus. In de 3 dagen na de BOOS-uitzending hebben we 97 casussen ontvangen, uit alle creatieve sectoren."

DE REGIE TERUGGEVEN

Wat doet Mores vervolgens met die meldingen? "Voor slachtoffers zijn tijd, rust en vertrouwen het allerbelangrijkst. Juist bij de hongerigheid van 'trial by media', zoals we de laatste tijd vaak zien, merk je dat die zaken andersnieuwen. Als je een melding doet bij ons, krijg je al binnen een paar uur een reactie. Daarna volgt een gesprek met een vertrouwenspersoon. Daarbij kan het slachtoffer kiezen om met bijvoorbeeld een man of vrouw of iemand met een bepaalde etnische achtergrond te spreken. In dat eerste gesprek willen we de melder het gevoel geven dat hij of zij de regie weer terugkrijgt. De meeste mensen die dit overkomt hebben namelijk het gevoel dat ze de regie volledig kwijt zijn."

"Dan vragen we aan de melder wat ze met de melding willen doen: dat kan

een informeel traject zijn, bijvoorbeeld samen met de vertrouwenspersoon een gesprek aangaan met de dader. Vaak weten daders immers niet van zichzelf dat ze dader zijn. Een formele procedure is ook een mogelijkheid. Dan draait het om hoor en wederhoor, om waarheidsvinding. Als de werkgever of dader niet meewerken, kan er ook een zaak aangespannen worden bij het College voor de Rechten van de Mens. In dat geval kan ook de werkgever een

boete krijgen, omdat men de verplichting van een veilige werkomgeving niet is nagekomen.”

In de media gaat de meeste aandacht uit naar de hoeveelheid aangiftes tegen daders. Terwijl dat nu juist het moeilijkste traject is, legt Dekker uit: “Tachtig procent van de aangiften van aanranding wordt geseponeerd door het OM omdat het niet hard te maken is. Je moet kunnen aantonen dat er geweld is gebruikt, of iets anders

waaruit blijkt dat je geen instemming hebt gegeven. Dat is heel lastig. En als het tot een zaak komt, moet je vaak drie tot vier jaar wachten tot een zaak behandeld wordt, met alle emotionele gevolgen van dien. En zelfs dan leidt het vaak tot niets.”

LICHTPUNTJES

Gevraagd naar hoe onder andere de muziekindustrie het op dit punt beter zou kunnen aanpakken, heeft Dekker

‘Iedereen moet veilig kunnen functioneren in deze industrie’ (Anne de Jong, algemeen directeur van de brancheorganisatie van de entertainmentindustrie, NVPI)

“Ik heb met ontzetting gekeken naar de uitzending van BOOS over The Voice. Een aantal jaren geleden, toen de #MeToo-beweging op haar hoogtepunt was, viel me op dat er relatief weinig meldingen waren in Nederland. Er kwamen wel wat zaken in de publiciteit, maar de entertainmentsector leek buiten schot te blijven. BOOS liet een ander beeld zien. Ontstellend, maar feitelijk niet verbazingwekkend, want seksueel grensoverschrijdend gedrag is van alle tijden en sectoren,” aldus Anne de Jong, algemeen directeur van de brancheorganisatie van de entertainmentindustrie, NVPI. Hij ziet ook een positieve kant aan de recente

ontwikkelingen: “In het huidige klimaat komen zaken steeds meer *in the open*. Seksueel grensoverschrijdend gedrag is een maatschappelijk probleem, maar ik denk dat de muziekindustrie, of eigenlijk de hele creatieve sector, extra kwetsbaar is op dit vlak. Bij opnames en optredens wordt vaak tot in de late uurtjes gewerkt, op locaties die veel minder formeel zijn dan een reguliere kantooromgeving.” “Onlangs schreven dertig zangeressen een open brief, die rechtstreeks aan ons was gericht. We hebben daar meteen op gereageerd. Dat begon met

foto: NVPI

luisteren, waarbij we duidelijk hebben gemaakt dat de NVPI haar verantwoordelijkheid zal nemen. Daarna hebben we contact opgenomen met meldpunt mores.online en gesproken over de mogelijkheid om gezamenlijk een muziekcluster te starten. Vervolgens hebben we een werkgroep opgericht met onder andere muziekmanagers, NMUV (Nederlandse Muziek Uitgevers Vereniging), Buma Cultuur, Sena en Aafke Romeijn, muzikant en bestuurslid van BAM! Popauteurs. Ook hebben we een speciale taskforce in het leven geroepen.” De Jong schetst de volgende stappen: “De taskforce wordt geleid door diversiteits- en inclusie-experts Janice Deul en Eske van Egerschot, want we willen het onderwerp agenderen in de volle breedte. Iedereen

moet veilig kunnen functioneren in deze industrie, ongeacht gender, afkomst, geaardheid of religie. De taskforce gaat onderzoeken wat er precies speelt op het gebied van grensoverschrijdend gedrag, hoe het voorkomen kan worden en hoe er adequate hulp aan slachtoffers geboden kan worden. Vóór de zomer willen we met een plan van aanpak komen. Grensoverschrijdend gedrag – in al zijn facetten – is een urgent en breed probleem, maar het gaat naar mijn mening vooral om het bieden van duurzame oplossingen.”

wel een voorstel: “Iedereen kan gedragscodes formuleren. En je kunt ook makkelijk zeggen dat je de noodzakelijke loketten in je bedrijf hebt. Maar als je dat niet goed communiceert naar de werkvloer, gaan die loketten nooit bezocht worden. Als ik de laatste tijd ergens op bezoek kom, vraag ik bijvoorbeeld aan de stagiaire: “Weet jij eigenlijk of hier een vertrouwenspersoon is, en waar die zit?” Ik heb nog nooit iemand gesproken die het wist. Net zoals we weten waar de AED-machine staat of de EHBO-koffer hangt, moet duidelijk zijn waar het bordje is met ‘dit is het nummer of adres van de

vertrouwenspersoon’. Want het punt is nou juist: daar ga je niet naar vragen. Bovendien moet vanuit de leiding heel duidelijk worden gemaakt dat een vertrouwenspersoon volstrekt onafhankelijk handelt en dus niet aan de leiding rapporteert, tenzij de melder daar om vraagt.”

De eerste stappen in de goede richting zijn inmiddels gezet. Zo gaat ook de muziekindustrie nu een cluster vormen om Mores (financieel) te ondersteunen. En desgevraagd weet Janke Dekker nog een ander lichtpuntje te noemen: “Mijn gevoel is dat er een generatie aankomt die dit niet

meer pikt, daar is al mijn hoop op gevestigd. Maar dan hebben ze wel onze steun nodig. Ik hoop dat al die mensen die nu aan het werk zijn ervoor zorgen dat het verdwijnt. Dat iedereen serieus naar z’n eigen gedrag kijkt. Niet alleen de dader, maar ook de omstanders die wegstijgen, uit angst om bijvoorbeeld zelf het slachtoffer te worden.” En dan, strijdvaardig: “Op naar een fijne werkvloer, voor iedereen.”

Wil je meer informatie of zelf een melding van ongewenste omgangsvormen doen? Ga dan naar www.mores.online

‘Op voorhand je handen in onschuld wassen moet je nooit doen’ (Ferry Rosenboom, Excelsior Recordings)

“Ik heb meerdere banen,” legt Ferry Roseboom uit. “Ik ben medeverantwoordelijk voor het reilen en zeilen van platenmaatschappij Excelsior Recordings, maar ben ook druk in de weer met popcultureel festival Into The Great Wide Open. Bij Excelsior hebben we geen vertrouwenspersoon. Dat heeft ook alles te maken met de schaal van onze club: we zitten met 3 of 4 mensen vast op kantoor.”

“Je mag natuurlijk nooit zeggen: ‘Ik heb niet het idee dat er daar iets verkeers gebeurt, dus er zal ook wel niets gebeuren’. Op voorhand je handen in onschuld wassen moet je nooit doen, er kan overal iets gebeuren. Daarom hebben we het er na het nieuws over The Voice wel met elkaar over gehad. We hebben nog eens tegen elkaar gezegd dat als er dingen zijn waar iemand zich niet senang bij voelt, die ook uitgesproken worden. Er kunnen altijd dingen gebeuren in constructies waar je dat helemaal niet verwacht. Maar er zijn bij ons gelukkig geen kamertjes waar iemand

foto: Excelsior Recordings

bijvoorbeeld ingetrokken kan worden.”

Dat ligt anders voor het festival dat Roseboom organiseert. “Die tent wordt grotendeels gerund door dames. Dat is niet eens een bewuste keuze geweest, maar is gewoon zo gegaan. In de praktijk hadden we bij Into The Great Wide Open al een vertrouwenspersoon. Geen officiële functie, maar zij wás het gewoon: een soort spirituele moeder-overste voor als je even niet zo lekker ging of als er dingen waren die je belemmerden. Dan kreeg je een luisterend oor of werd er met je gewandeld. We zijn nu het gesprek aan het voeren om haar als officiële vertrouwenspersoon een plek in de organisatie te geven. Dan kunnen we

het ook formeel melden binnen het team. Ik denk dat dat zeker voor een festivalorganisatie belangrijk is. Je zit 2 tot 3 weken in een snelkookpan met jong en oud op een eiland en moet onder hoogspanning heel veel werk verzetten. Dan ontstaat er een hele andere dynamiek dan in een huiskamer, zoals bij Excelsior Recordings.”

NIET LULLEN, MAAR RELEASEN

Urban platenmaatschappij Rotterdam Airlines werd opgericht door twee broers, maar de 29-jarige Label Manager Marta Belay geeft de mannen al vijf jaar vleugels. "Ik doe er alles aan om onze jongens te ondersteunen: van een shirtje rechtekken bij een fotoshoot tot een goede sponsordeal voor ze regelen."

Door Olivier de Neve Foto: Minke Faber

"Onze jongens". Terwijl andere label managers vaak praten over hun 'roster', 'line-up' of 'artiesten', praat de goedlachse Marta Belay graag over haar jongens. Zo gek is dat niet: de tien acts die Rotterdam Airlines vertegenwoordigt, bestaan volledig uit jonge mannen. Daarnaast begeleidt de Label Manager de meestal nog onervaren urban talenten op een bijna moederlijke manier.

"Juist aan het begin van hun carrière is het belangrijk dat je hands-on bent en dat je uitlegt wat structuur betekent," legt Belay uit. "De concurrentie is nu gigantisch: je kunt morgen wakker worden, bedenken dat je rapper wilt worden, een Instagram-profiel aanmaken met 'rapper' in je bio en je bent het. Het verschil kun je maken door hoe serieus je het neemt." Begeleiden betekent niet alleen maar ja-knikken, vindt ze: "Bij succesvolle artiesten gebeurt dat vaak, maar wij doen dat totaal niet. Wij stomen je klaar en zeggen: dit zijn de afspraken. Kom je twee keer te laat, dan voeren we er een gesprek over. Want zoiets straalt ook op ons af."

VAN VRIENDENGROEP NAAR BEDRIJF

Rotterdam Airlines heeft dan ook een naam hoog te houden. Sinds de doorbraak van Kevin, Jairzinho en Sevn Alias, één van de bekendste Nederlandse rappers van z'n generatie, staat het label definitief op de kaart. Een Edison, Buma Awards en tientallen gouden en platina platen volgden. "Het verschil tussen ons en andere

labels is dat wij razendsnel talent zien. Er zijn heel veel jongens bij ons geweest zonder social media-profiel en demo. Maar wanneer je ze voor je neus hoort rappen, hóór je het talent. Dat is de magie tussen Jairzinho en Luciano, zij hebben daar een heel goed oor voor."

Jairzinho en Luciano Winter, broers van elkaar, runnen het bedrijf sinds 2009 vanuit de Rotterdamse Hoogstraat, op een steenworp afstand van waar ze opgroeiden. "Ze merkten dat er veel talent was in Rotterdam, terwijl niemand er een verdienmodel in zag", schetst ze. "Eigenlijk was het een vriendengroep die doorgestroomd is naar een bedrijf. Artiesten als Kevin, Johnny Sellah, dat waren allemaal vrienden uit de buurt. Als je één van de Rotterdam Airlines-artiesten zag, dan zag je ze allemaal."

MANNETJE STAAN

Vijf jaar geleden belandde Marta Belay, jong en met een mooi cv, bij de broers aan tafel. Na haar studie Media, Informatie & Communicatie deed ze eerst ervaring op bij collectieve beheersorganisatie Buma/Stemra "in de tijd dat urban muziek behoorlijk booming begon te worden, maar daar hadden ze daar helemaal geen zicht op. Ze hadden een verouderde bedrijfsstructuur, er waren weinig nieuwe ideeën. Daarom solliciteerde ik bij Cloud 9 als Urban A&R, maar die baan kreeg ik niet. Wel stuurden ze mijn gegevens aan Luciano Winter, omdat hij een

Label Manager bleek te zoeken. Toen zat ik opeens bij Rotterdam Airlines tegenover vijf mannen. Ik moest toen wel even m'n mannetje staan, maar dat vind ik niet zo moeilijk hoor," zegt ze lachend. "Ik werd direct aangenomen."

TYPISCH ROTTERDAMS

Het is geen toeval dat de tweede stad van Nederland zo prominent wordt

genoemd in de bedrijfsnaam: “We zijn echt van het typisch Rotterdamse ‘niet lullen, maar poetsen’. De meeste platen worden dan ook in onze eigen studio gemaakt. Wij willen dat het juiste product naar buiten komt en ook zo snel mogelijk. Een goed voorbeeld is de eerste hit van Young Ellens, de track ‘Bella Ciao’. Luciano zat toen de Netflix-serie *La Casa de Papel* te kijken en kreeg inspiratie. Hij neuriede

op maandag een melodie met een tekst, op vrijdag stond ‘ie al online. Dat werd één van onze grootste hits tot nu toe.” Het lijkt niet waarschijnlijk dat Belay binnenkort uitvliegt bij Rotterdam Airlines: “Ik zit hier op m’n plek, al langer dan ik dacht. Ik heb nog niet alles eruit kunnen halen: ik zou bijvoorbeeld nog wel meer jongens op de kaart willen zetten. Daarnaast heb ik sinds twee jaar nog een management-

bedrijf waar ik artiesten en producers begeleid: daar wil ik me nog meer op gaan focussen.”

Ook de ambities met Rotterdam Airlines zijn groot: “We willen ons graag gaan wagen aan meer genres dan hip-hop en R&B. We hebben een compact team met 6 mensen op kantoor. Voor nu is dat genoeg om eerst iedereen aan de top te kunnen zetten, voordat we verder gaan uitbreiden.”

SENA MAAKT MOGELIJK

Professionele muzikanten kunnen voor hun albumproductie financiële steun aanvragen bij het Sena Performers Muziekproductiefonds. Wie zijn die artiesten en wat hebben ze eraan? We vragen het zangeres Tess Merlot, naar aanleiding van haar album *Laissez-Moi*.

Door Jimmy Tigges
Foto's: Ivo van der Bent

‘LAISSEZ-MOI HEB IK AAN CORONA TE DANKEN’

Geen genre waarin de menselijke ziel zo wordt blootgelegd als het Franse levenslied, betoogt de Haagse chansonnière Tess Merlot. Toen ze als 18-jarige de video zag van *Ne Me Quitte Pas*, waarin Jacques Brel met bezweet voorhoofd en tranende ogen recht in de lens kijkt, was ze verkocht. Ze verdiepte zich in het genre, studeerde wat chansons in en gaf in het Haagse Paardcafé een eenmalig concert. De reacties waren boven verwachting. Het publiek genoot en haar muzikanten vonden de jazz-achtige arrangementen een interessante uitdaging. Het zette haar aan het denken. Als anderen het niet deden, moest zij het maar doen: Franstalig repertoire vertolken.

DRAMA

“Het genre wordt vaak geassocieerd met lichtvoetige vakantiesferen, maar het draagt juist zwaarte en drama in zich mee”, zegt Merlot. “Dat contrast vind ik fantastisch. Dalida zingt over een affaire van een rijpere vrouw met een 18-jarige jongen. In werkelijkheid had ze zelf, na de zelfdoding van haar geliefde, zo’n

verhouding gehad, wat leidde tot een abortus. Je voelt die pijn en dat verdriet. Je begrijpt de liefde en je begrijpt de vreugde. Het is een samenspel tussen de klank van die taal, het dansen van die taal en de tekst.”

Merlot begrijpt niet dat fantastische muziek van nu, zoals van Barbara Pravi, niet eerder in Nederland werd opgepikt. “Voor haar succes op het Eurovisie Songfestival kwam ze hier de grens niet over. Er was geen platform voor.”

Dat er, ook onder jongeren, een latente behoefte aan het Franse chanson leeft, acht zij inmiddels bewezen. “Door Barbara Pravi, maar ook door iemand als Rob Kemps met zijn enorme passie. Die uitzendingen met Matthijs van Nieuwkerk sloegen enorm aan. Ik ben daar megablij mee, want daardoor merk ik een opleving. Het is een onuitputtelijke bron en dat realiseer je je elke keer weer.”

Merlot vertolkte bestaand repertoire. Piaf, Aznavour, Gainsbourg. Toen ze tijdens de eerste lockdown gedwongen thuiszat ging ze nadenken: wat wilde ze eigenlijk echt? Het antwoord: “Eigen liedjes uit-

brengen, zelf iets maken. *Laissez-Moi* heb ik aan corona te danken.”

Naast nummers van Jacques Brel, Jean Ferrat en Nicoletta staan er negen eigen composities op haar album. Het schrijven ging snel. “Je kan veel vertellen in een andere taal, waarvoor je in je eigen taal de woorden niet kan vinden. De Franse taal vraagt om expressie. In het Nederlands zouden mijn teksten superbanaal klinken.” Ze weet zeker dat haar teksten overkomen. “Van Stromae zeggen mensen ook: ‘Ik versta het niet’, maar dat maakt niets uit. Wij zijn Angelsaksisch georiënteerd, maar begrijp jij wat Eddie Vedder van Pearl Jam zingt? Ik versta er geen bal van en toch zijn sommige nummers fantastisch.”

HOMEVIDEO'S

Vooruitlopend op de albumpresentatie, zomer 2021, lanceerde ze enkele singletracks. Met beperkte middelen en een flinke portie inventiviteit schoot ze

er professioneel ogende clips bij. “Ik had oude homevideo's van mijn vader laten digitaliseren. Toen ik de masters van het album zat te luisteren, kreeg ik de eerste gedigitaliseerde filmpjes binnen. Net toen ik *Les Saisons de ma Jeunesse* zat af te luisteren, over mijn jeugdjaren, klikte ik die filmpjes open en zag mijzelf als 4-jarig meisje door het beeld rennen. Ik dacht: dit is mijn videoclip! Met mijn broertje heb ik een prachtige montage van die filmpjes gemaakt.”

Behalve crowdfunding en spaargeld droeg ook Sena bij aan de realisatie van haar album. “Ik vind het moeilijk concreet te maken wat ik specifiek van dat Sena-bedrag heb kunnen doen, uiteindelijk is dat een klein deel van de totale kosten. Mensen realiseren zich niet hoe duur zo'n albumproductie is. Het is wel je eerste steuntje in de rug, dat je het gevoel geeft: ‘jij kan dit’. Het besef dat Sena zegt: ‘Wij geloven hierin, dit is wat wij bijdragen’. Het is bijna psychologisch.”

KEURMERK

Na de releaseparty in de Nieuwe Kerk in Den Haag kreeg haar single *La Haye* veel airplay, maar de geplande tour moest worden geschrapt. Jammer natuurlijk, maar ze ziet haar album (duizend cd's, 250 lp's) ook als een soort keurmerk. “Een plaat uitbrengen met eigen muziek die wordt gerecenseerd en gedraaid, en gepresenteerd op een bijzondere plek, trekt de aandacht. Boekers denken: o, als ze dat allemaal gedaan heeft, dan durf ik dit wel neer te zetten. In die zin is een cd maar een onderdeel van je artiest zijn, maar wel een belangrijk en bijna onmisbaar onderdeel. Het zelf maken en produceren van een plaat opent deuren. Ik weet zeker dat ik mede daardoor nu bijvoorbeeld podcasts mag maken voor Omroep West. Je komt op de radar. Ik denk echt dat dat te maken heeft met jezelf laten zien en laten zien wat je kan.”

COLUMN HENK WESTBROEK

VOOR U WIL IK ZINGEN

Het lot van een artiest die ouder wordt is naast opdoemende stramheid, kunsttanden en nog een tiental gebreken van overwegend lichamelijke aard, dat voor de nieuwe muziek die hij of zij nog maakt, geen ruimte meer is bij de omroepen. Behalve in een uithoek. Dus in de nachtelijke uren of op NPO Radio 5, want daar worden bejaarde artiesten gedraaid. Als ze mazzel hebben. En natuurlijk in de Top 2000. Maar als de oudjes daar jaar in jaar uit instaan, dan worden er columns en opiniestukken gevuld met overwegingen waarin het begrip ‘muzikale dinosaurussen’ niet weg te denken is. Cirkelend rond het besef dat de luisteraar blijkbaar onvoldoende muzikale kennis heeft om de Beatles, U2 en Marco Borsato wat vaker buiten de lijst van 2000 meest geliefde liederen te houden. Een van deze drie zal het komend jaar trouwens wat lastiger krijgen in de lijstjes, maar dat komt niet omdat de muziek van Marco dankzij een goddelijke interventie op stel en sprong massaal kut gevonden wordt. Of klote, als u dat liever hoort.

Ik ben onlangs 70 geworden en ik maak nog wel eens muzikale opnames die slechts in de kromten van de omroepen incidenteel welwillend ontvangen worden. U moet dit niet opvatten als een klacht van mij, maar als voorbereiding op wat u ook te wachten

staat. Een vergeten schrijver zei het al, ‘alles gaat voorbij mensen, dieren, muziek; zelfs katten’. Gelukkig heb je tegenwoordig streamingdiensten dus de vergetelheid op de radio wordt daardoor enigszins gecompenseerd en het voordeel is dat je als muzikale bejaarde ook de status van levende muzikale legende kunt krijgen. Tot je dood bent, want dan is ook dat voorbij. Het enorme voordeel van artistieke ouderdom is dat je in het besef dat je toch nergens meer voor gevraagd gaat worden, over alles straffeloos een mening hebben kan. Om het dicht bij huis te houden, omdat veel artiesten tijdens de coronasluiting op een houtje moesten bijten, besloot de overheid ze op de tv een extra én betaald podium te geven. De tien miljoen die de publieke omroep daarvoor ontving, was volgens afspraak vooral bedoeld voor de artiesten. Ze kregen uiteindelijk een stuiver van elke euro. Toen ik dat opschreef en er daarna in de Tweede Kamer vragen over gesteld werden, was de woede van de goedbetaalde organisatoren van de muzikale tv-feestjes, Lisa Boersen en Carel Kuyt, groot. Zo groot dat ze zelfs een brief aan de hoofdredacteur van dit blad schreven. Waarin ze aankondigden rond okto-

ber vorig jaar met de financiële billen bloot te gaan en beloofden mij daarna in de media keihard aan te gaan pakken. Belofte maakt in het geval van Lisa en Carel blijkbaar geen schuld. Een van de prettige gevolgen van dit minirelletje is dat de Kunstenbond/Ntb nu met de omroepen in gesprek is om artiesten in de toekomst, anders dan nu veelal het geval is, voor hun werk betaald te laten krijgen. Ik hoop dat het lukt. Voor u vanzelfsprekend.

‘IK BEN ONLANGS 70 GEWORDEN EN IK MAAK NOG WEL EENS MUZIKALE OPNAMEN DIE SLECHTS IN DE KROMTEN VAN DE OMROEPEN INCIDENTEEL WELWILLEND ONTVANGEN WORDEN’

BEVRIJDINGSFESTIVALS**5 MEI****VERSCHILLENDE LOCATIES****ORANJEWOUD FESTIVAL****3 – 6 JUNI****ORANJEWOUD****KADEROCK 25-JARIG JUBILEUM****4 JUNI****DEN HAAG****DUTCH INTERNATIONAL TANGOWEEK****4 – 6 JUNI****AMERSFOORT****OTIS X BREBL 2022****GEHEEL JULI****NIJMEGEN****WONDERFEEL****15 – 17 JULI****'S-GRAVELAND**

Want de pijn die blijft, het zit dieper dan dat
Ik zou een moord doen zodat ik je woorden vergat
Want dat klotegevoel dat toen is ontstaan
Dat gaat nooit meer weg en dat heb jij gedaan

UIT: *DAT HEB JIJ GEDAAN*